

Ἐπικήδειος Λόγος
Μητροπολίτου Σελευκείας Θεοδώρου
εἰς τὴν ἐξόδιον ἀκολουθίαν
τοῦ μακαριστοῦ Ἐπ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Χαριλάου Πλατανάκη
(Ι. Μητροπολιτικός Ναός Ἀγίου Μηνᾶ
Ἡράκλειον Κρήτης, 20 Νοεμβρίου 2025)

Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κρήτης κ. Εὐγένιε,
Σεβασμιώτατε ἅγιε Ἀρκαλοχωρίου κ. Ἀνδρέα,
Θεοφιλέστατε ἅγιε Κνωσσοῦ κ. Μεθόδιε,
Μελάγχιμε Ἀκαδημαϊκὴ Κοινότης τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μέ προεξάρχοντα τὸν Πρόεδρον τοῦ Τμήματος Πολιτικῆς Ἐπιστήμης καὶ Δημοσίας Διοικήσεως κύριον Γρηγόριον Μολύβαν,

Ἐλλογιμώτατοι ἐκπρόσωποι τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης,
Απορφανισθέντες φοιτηταί,
Προσφιλεῖς ἀντάδελφοι τοῦ Χαριλάου, Γεώργιε καὶ Μάριε,
Πενθηφόρε ὁμήγυρι,

«Χάσαμε ἓνα λαμπρόν πνεῦμα, ἓνα ὑπέροχον ἄνθρωπον».

Τάδε ἔφη πρὸς τοὺς συνδαιτυμόνας τῆς Πατριαρχικῆς τραπέζης ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς ἡμῶν Πατριάρχης κ.κ.

Βαρθολομαῖος κατά τήν ἀναγγελίαν τοῦ δυσαγγέλου καί πολυστόνου ἀγγέλματος ἐκ τοῦ Κλεινοῦ Ἀστεως, τό ὁποῖον ὡς μαργῶν κλύδων ὀδύνης δι' αἰθέρος βιαίου διέσχισεν τά πελάγη καί ἐτάραξεν τά γαλήνια ὕδατα τοῦ Κερατίου καί ὡς βαρύκτυπος συσσεισμός συνεκλόνισε τάς αὐλάς τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐν Φαναρίῳ, τό ἑσπέρας τῆς παρελθούσης Δευτέρας, 17ης Νοεμβρίου 2025, ὅτε καί ἐγένετο γνωστόν τοῖς πᾶσιν ὅτι ὁ φίλος καί ἀδελφός ἡμῶν Χαρίλαος κεκοίμηται. Δι' αὐτῶν τῶν μυχιοκαρδίων πατρικῶν λόγων ἀγάπης σέ ἀποχαιρετᾷ, φίλε Χάρη, ὁ Σεπτὸς Προκαθήμενος τῆς Ὁρθοδοξίας πού σέ ἐξετίμα καί σέ ἠγάπα, διαπύρως εὐχόμενος πρὸς «τόν ζωῆς Κυριεύοντα καί τοῦ θανάτου» (Νεκρώσιμοι μακαρισμοί, β' στιχηρόν) ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς μακαρίας ψυχῆς σου ἐν χώρᾳ ζώντων καί συλλυπούμενος ἐγκαρδίως τήν κατά σάρκα μητέρα σου, Ἑλένην, καί τούς κατά σάρκα ἀδελφούς σου, Γεώργιον καί Μάριον.

Ἡὐλογήθης, φίλε Χαρίλαε, ὑπὸ τῆς τιμητικῆς τε ἀγάπης καί φιλίας τοῦ Αὐθέντου ἡμῶν καί Δεσπότη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, Ὅστις πάντοτε ἐχαίρετο κατά τάς συναντήσεις ὑμῶν καί σέ προσεκάλει ἐνθέρμως εἴτε εἰς τό Πατριαρχικόν Γραφεῖον διὰ συζητήσεις καί κέρασμα εἴτε εἰς τήν Πατριαρχικήν τράπεζαν ὡς δαιτυμόνα Αὐτοῦ, ὅσάκις σύ παρεπεδήμεις εἰς τάς αὐλάς τοῦ ταπεινοῦ Φαναρίου. Ὁ Πατριάρχης ἐξετίμα εἰς τήν προσωπικότητά σου τό ἀσύγκριτον βάθος τῆς

σκέψεώς σου, τόν σπάνιον στοχασμόν καί τήν δυνατότητά σου
νά ἀποφαίνεσαι ὡς γνήσιος φιλόσοφος καί στοχαστής ἀνοιχτῶν
καί ἀνεξαντλήτων ὀριζόντων, ἀνυποτάκτως καί οἰκουμενικῶς,
πανανθρωπίνως καί ὑπερχρονικῶς, καθιστάμενος ἱκανός καί
προσφιλῆς συζητητής τοῦ ἰδίου τοῦ Σεπτοῦ Προκαθημένου τῆς
Ὁρθοδοξίας, ἐκ προσώπου τοῦ Ὁποίου σήμερον εὐρίσκομαι
ἐμπροσθέν σου, κομίζων τόν ἰδικόν του πατρικόν ἀσπασμόν καί
χαιρετισμόν, οὐχί δέ ἀποχαιρετισμόν, καθώς ἡ ἀνεκκλάλητος χα-
ρά καί ἡ πηγαία καλωσύνη σου ἴστανται ὡς μνημεῖα αἰώνια ἀνά
μέσον ἡμῶν, τῶν ζώντων τῶν περιλειπομένων, ὅσοι ἠξιώθημεν
τῆς μετά σου ἀγαθῆς καί ψυχοφελοῦς ἀναστροφῆς.

Ἐπίτρεψέ μου νά σέ προπέμψω μέ ὀλίγας σκέψεις καί ἐμπει-
ρίας ζώσας καί ἀληθινάς ἐκ τῆς συναναστροφῆς ἡμῶν εἰς τήν
Βασιλίδαν τῶν Πόλεων. Ὡς παιδικός φίλος σου, συμμαθητής σου
εἰς τά κοινά τοῦ 3ου Γενικοῦ Γυμνασίου καί Λυκείου Ἡρακλείου
καί ἀδελφικός συνοδοιπóρος, ὡς καί, κυρίως, ἀργότερον, ἐν
Κωνσταντινουπόλει, διέκρινα, πέραν τῶν φιλοσοφικῶν ἀναζη-
τήσεων καί προβληματισμῶν, καί τάς ὑπαρξιακάς σου ἀγωνίας.
Τοῦτο διεφαίνετο τόσον ἐκ τοῦ συχνοῦ ἐκκλησιασμοῦ σου εἰς τόν
Πάνσεπτον Πατριαρχικόν Ναόν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Φαναρίου
κατά τάς μεγάλας ἐορτάς τῆς Ὁρθοδοξίας καί εἰς Πατριαρχικάς
καί Συνοδικάς Λειτουργίας ὅσον καί ἐκ τῆς τακτικῆς σου παρου-
σίας εἰς τήν Ἀγίαν Παρασκευήν Βαθυρρύακος κατά τάς καθημε-
ρινάς ἐορτάς, πλησίον τοῦ Πανεπιστημίου Κορ, ἔνθα καί διέμε-

νες, ἀλλά καί τῆς μετοχῆς σου εἰς τό μυστήριον τῆς ἐνώσεως με-
τά τοῦ ζωοδότου Χριστοῦ, ἥτοι τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Ἐνδειξίς
τῆς ἐκτιμήσεως καί τῆς ἀποδοχῆς ὧν ἔτυχες ὑπό τῶν σεβασμίων
Ἱεραρχῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀποτελεῖ ἡ ὑπό τοῦ
Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Δέρκων κ. Ἀποστόλου καθ' ἕκα-
στον χρόνον εἰς τόν Ἑσπερινόν τῆς Ἀγάπης ἀνάθεσις εἰς σέ τῆς
ἀναγνώσεως τοῦ εὐαγγελίου Ἀγγλιστί, καθῆκον τό ὅποῖον, παρὰ
τὴν ἀπουσίαν φωνητικοῦ, ὡς ἔλεγες, ταλάντου, ἐξεπλήρους ἐν
ὑπακοῇ.

Προσβεβλημένοι ἐκ τοῦ ἐν αἰθρίᾳ κεραυνοῦ τῆς προώρου
κοιμήσεώς σου, ἰστάμεθα σήμερον, «κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος»,
ὅλως ἀνελπίστως καί αἰφνιδίως καί, μᾶλλον, «ἁώρως» κατὰ τά
ἀνθρώπινα, ἐνώπιον τοῦ σκηνώματος ἀνδρός σοφοῦ καί ἐπιστή-
μονος διακεκριμένου, ἵνα θρηνήσωμεν καί κλαύσωμεν δι' ἀπώ-
λειαν ἀνεπίστρεπτον ἀδελφοῦ γνησίου, φίλου ἐγκαρδίου, διδα-
σκάλου ἐπιφανοῦς, προπέμποντες δέ ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου ἐν
πνεῦμα εὐγενές εἰς τὴν ἄληκτον θεωρίαν. Ἡ σιγὴ ἣτις συνέχει
ἡμῖν νῦν, οὐκ ἔστι κενή, ἀλλὰ πλήρης νοήματος, ὡς ἐδίδασκες,
ἀγαπητέ Χαρίλαε, ἀναδιφῶν εἰς τὰς δέλτους τῶν παλαιῶν
σοφῶν.

Βλαστός τῆς ἀγιοτόκου καί ἡρωτοτόκου Κρητικῆς γῆς, ἐγεν-
νήθης καί ἀνετράφης ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης ὑπό εὐσεβῶν καί
ἀξίων γονέων, τοῦ Νικολάου καί τῆς Ἑλένης, φέρων ἐντός τῶν

φλεβῶν σου, ὡς πῦρ ἄσβεστον, τό φρόνημα τῶν προγόνων. Φοιτήσας τό πρῶτον εἰς τό Τμήμα Φιλοσοφικῶν καί Κοινωνικῶν Σπουδῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Κρήτης καί ἀνδρωθείς ἐνθάδε, ὡς τέκνον γνήσιον τοῦ Μινωικοῦ πολιτισμοῦ δέν ἠρκέσθης εἰς τά στενά ὅρια τῆς Μεγαλονήσου ἢ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ὡς ἄλλος ὑψιπέτης ἀετός τοῦ Ἰδαίου Ἄντρου, ἀνεπτερώθης εἰς ὕψη δυσθεώρητα, παιδευόμενος καί διατρίβων εἰς Ἑδιμβούργον, Κέιμπριτζ, Λονδῖνον καί ἑτέρας ἐξόχους καί περιόπτους σχολάς τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου, εἰς ὃ κατέστης κοινωνός τοῦ πνεύματος τῆς παγκοσμιότητος, τῆς πλατείας σκέψεως, τῆς πανανθρωπίνου ἀντιλήψεως καί ἀνεδείχθης λαμπρός ἐπιστήμων καί διαπρεπής ἐρευνητής, ἐπόμενος τοίνυν μεγάλων διδασκάλων καί φιλοσόφων· οὐχί ἀπλῶς φιλοσοφῶν, ἀλλά ἀναδιφῶν εἰς τά ἐνδότερα τῆς ὑπάρξεως, τῆς ζωῆς καί τῆς σοφίας, ἐγχειρίζων τήν ἀνθρωπίνην ψυχήν. Ὑπῆρξες εἰς ἔτι Λόγιος Κρῆς, στοιχηθεῖς τοῖς ἵχνεσιν ἐκ τοῦ μύστου Ἐπιμενίδου, τοῦ φιλοσόφου Αἰνησιδήμου ἕως τῶν διδασκάλων Μάρκου Μουσούρου καί Μαξίμου Μαργουνίου, καταστήσας τό Ἑλληνικόν Πνεῦμα ἀπόκτημα τῆς οἰκουμένης ἀπάσης, διαλαλῶν τήν σοφίαν τῆς φυλῆς εἰς τήν τετραπέρατον γῆν. Ἐν τῷ προσώπῳ σου, ἡ ἐντοπιότης μετεστοιχειώθη εἰς οἰκουμενικότητα καί ἡ κρητική σου λαλιά εἰς λόγον καθολικόν καί πανανθρώπινον.

Τό ὕψος τῆς ἐπιστημοσύνης καί τῆς πνευματικῆς σου ἀρετῆς, ὡς καί ἡ δυνατότης του συνδιαλέγεσθαι μετ' ἔθνων, φιλοσοφιῶν, θρησκευιῶν, ἀντιλήψεων καί παραδόσεων, ἥτοι ὁ λαμπρός πνευματικός κοσμοπολιτισμός σου, διεκρίθησαν ὅτε τό ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιφανές Πανεπιστήμιον Κοῦ σέ ἐξέλεξεν ἀνά μέσων πολλῶν καί σέ προσεκάλεσεν ὅπως παραγάγῃς ἐκ τοῦ μή ὄντος εἰς τό εἶναι τό Τμήμα Φιλοσοφίας ἐν τῷ ρηθέντι Πανεπιστημίῳ, διατρίβων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ πενταετίαν καί πλέον, πρὸς ὁλοκλήρωσιν τοῦ δυσκατορθώτου ἐγχειρήματος. Δι' αὐτῆς τῆς εὐλογητῆς παρουσίας σου ἐν τῇ Πόλει, ἐπέτυχες δέ τό ἔτι σπανιώτερον, τήν δημοσίευσιν μελετῶν καί εἰς τήν τουρκικὴν γλῶσσαν. Τοῦτο δέ καταδεικνύει τό χάρισμα τοῦ διαλόγου καί τοῦ ὑψηλοῦ ἀκαδημαϊσμοῦ ἄνευ οἰασδῆτινος ἰδεοληψίας, καθὼς ἡ ἀναγνώρισις ἐπιστήμονος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ προϋποθέτει πνεῦμα ἀληθοῦς μελέτης καί ἀπροκατάληπτον ἐπιστημονικόν νοῦν. Τούτων πάντων ἐπιβράβευσις ἦλθεν, ὡς εἰκός, ἡ ἐν ἔτει 2017 ἐκλογή σου εἰς τήν βαθμίδα τοῦ Ἐπικούρου Καθηγητοῦ, με εἰδίκευσιν εἰς τήν Ἑλληνικὴν καί Ρωμαϊκὴν Πολιτικὴν Σκέψιν, εἰς τό Τμήμα Πολιτικῆς Ἐπιστήμης καί Δημοσίας Διοικήσεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, διάδοχος τοῦ σπουδαίου Καθηγητοῦ καί Ἀκαδημαϊκοῦ Πασχάλη Κιτρομηλίδου, ἡτις (ἐκλογή) ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν τῆς ἐκτιμήσεως ἧς ἐτύγχανες ὑπὸ τοῦ ἑλληνοφώνου καί διεθνοῦς ἀκαδημαϊκοῦ στερεώματος. Τοῦτο δέν τυγχάνει ἀπλῇ σύμπτωσις καί ἀπότοκον τῆς μοίρας, ἀλλὰ σημεῖον παρὰ

τῆς θείας προνοίας, ἥτις σέ ἔσκεπεν ἐς αἰεί. Βεβαίως, οὐκ ἔστιν ἀριθμός τῶν Πανεπιστημίων εἰς ἃ ἐδίδασκες ὡς ἐπισκέπτης Καθηγητής, ἐκ τῆς Ἀπῶ Ανατολῆς ἄχρι τοῦ Ἀτλαντικοῦ καί πέραν αὐτοῦ, ἐκ τοῦ Βορρᾶ ἕως τοῦ Νότου. Δέν ὁμολογοῦμεν ταῦτα πάντα ἐν ματαιοδοξίᾳ ἢ κενοδοξίᾳ, τὸυναντίον, τασσόμενοι τῷ μεγάλῳ ἀνδρὶ, τῷ Ἀθηναίῳ Περικλεῖ, ἀναβοῶμεν τό λαμπρόν ἐκ τοῦ Ἐπιταφίου του διὰ τοὺς ἀρίστους ἄνδρας: «ἄθλα γάρ οἷς κεῖται ἀρετῆς μέγιστα, τοῖς δέ καί ἄνδρες ἄριστοι πολιτεύουσιν» (Θουκυδίδου, *Ἱστορίαι Β΄*, 46).

Ἡ ὑπαρξιακή σου ἐγρήγορσις καί αἱ προτεραιότητες τῆς σκέψεώς σου, φίλε Χαρίλαε, ὑπῆρξαν, κατὰ τόν θεῖον Πλάτωνα, «μελέτη θανάτου». Οὐχί ὡς νοσηρά προσήλωσις εἰς τό τέλος τῆς ὑπάρξεως, ἀλλ' ὡς λύτρωσις τῆς ψυχῆς ἐκ τῶν δεσμῶν τοῦ σπηλαίου τῆς ἀγνοίας καί τῆς πλάνης. Ὡς ἐκεῖνος ἔφη: «οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες ἀποθνήσκουσιν μελετῶσι, καί τό τε θάναι ἥκιστα αὐτοῖς ἀνθρώπων φοβερόν» (Πλάτων, *Φαίδων* 67e). Ὡς γνήσιος σωκρατικός ἐταῖρος, οὐδέποτε ἐξεφράζου ἐν δειλίᾳ διὰ τά ἔσχατα τῆς ζωῆς, ἀλλά διεβίου ἐν ἀπολύτῳ χαρᾷ καί ἀγαλλιάσει εἰς τόν καθ' ἡμέραν βίον σου, ζῶν κατὰ πνεῦμα καί ἐπιτρέπων εἰς ἅπαντας τοὺς ἐγγύς σοι νά διερμηνεύσωμεν ὅτι ἐθεώρεις τόν θάνατον οὐχί ὡς μηδενισμόν, ἀλλ' ὡς εὐλογίαν πρὸς τόν ἄνθρωπον (πρβλ. Γρηγορίου Θεολόγου, *Λόγος 45, Εἰς τό Ἅγιον Πάσχα*, PG 36, 633a) πρὸς τελείωσιν αὐτοῦ ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ.

Εὐληφότες ἰδίαν πεῖραν ἐκ τῆς σκέψεώς σου, γνωρίζομεν καλῶς ὅτι συνδιελέγου βαθέως καί κατὰ προτεραιότητα μετά τοῦ Ἐπικούρου, ἐρευνῶν τήν ὄντως ἡδονήν, τήν καταστηματικήν ἐκείνην κατάστασιν τῆς ψυχῆς, τήν ἀταραξίαν, ἣτις ἐπέρχεται ὅτε εἷς ἄνθρωπος διάγει τόν βίον αὐτοῦ ἐν χαρᾷ, ἀγαπῶν καί ἀγαπώμενος, χαίρων καί οὐ μένων δέσμιος τοῦ φόβου. Μᾶς ὑπεμίμνησκες, δηλονότι, ἐκείνην τήν σοφὴν παρακαταθήκην τοῦ Κήπου: «Ὁ θάνατος οὐθέν πρός ἡμᾶς, ἐπειδήπερ ὅταν μὲν ἡμεῖς ὦμεν, ὁ θάνατος οὐ πάρεστιν, ὅταν δέ ὁ θάνατος παρῇ, τόθ' ἡμεῖς οὐκ ἐσμέν», ὡς δηλονότι ἐκήρυττεν ὁ Ἐπίκουρος (Ἐπιστολή πρὸς Μενοικέα, 125). Σὺ δέ ἐπεβεβαίους τοῦτο, δεικνύων ὅτι ἡ εὐδαιμονία ἐν τῇ ἀπονίᾳ καί τῇ πνευματικῇ πληρότητι ἐδράζεται, ὁ δέ φόβος τοῦ θανάτου ὑπὸ τῆς ὑπαρξιακῆς ὁλοκληρώσεως καταργεῖται, ἥτοι τῆς ἀρμονίας ἐκ τῆς ἀγάπης, διαλεγόμενος, Χαρίλαε, μετά τῶν Κυριακῶν ἀνατρεπτικῶν καί παραδόξων λόγων: «ἡ ἀγάπη ἔξω βάλλει τόν φόβον» (Ἰω 4:18) καί «ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαράν γενήσεται» (Ἰω 16:20· πρβλ. Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, Κεφάλαια περὶ ἀγάπης, οβ', 976-980).

Ἀλλά σύ, φίλε Χαρίλαε, ὡς νοῦς ὀξυδερκῆς καί ἀκοίμητος, ὡς ψυχὴ ἀεικίνητος, ὡς ὑπαρξίς ἀνήσυχος, οὐκ ἔστις εἰς τὰ ὅρια τῆς θύραθεν σοφίας· προέβης εἰς τήν μεγάλην διαλεκτικήν, ἔνθα ἡ Φιλοσοφία συνομιλεῖ μετά τῆς Θεολογίας, εἰς τήν προσπάθειάν σου νά ἀπαντήσης εἰς τὰς ὑπαρξιακὰς ἀνησυχίας σου ὡς καί τῶν

λοιπῶν ἀνθρώπων. Κατανοήσας τήν ὑψηλὴν ἀρετὴν τῆς Κοινωνίας τῶν Προσώπων, ἐκφεύγων τῆς φυσικῆς ἀθανασίας καὶ ὁδεύων εἰς τὴν ἀτελεύτητον κοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνός ἐκάστου ἡμῶν (πρβλ. π. Γεωργίου Φλωρόφσκυ, *Δημιουργία καὶ ἀπολύτρωση*, ἐκδ. Πουρναρᾶ, Θεσσαλονίκη 1983, 274-275), διῆλθες τὸν ἐπὶ γῆς βίον σου ἐν διακονίᾳ καὶ θυσιαστικῇ ἀγάπῃ πρὸς ἅπαντα ἄνθρωπον, ζῶν ὡς ἀνὴρ κεκοσμημένος τῇ ὑπομονῇ τῇ χρυσῇ, τῇ ἀνεξικακίᾳ τῇ ἱερᾷ, τῇ μεγαλοψυχίᾳ τῇ ὑψιπετεῖ, τῇ φιλοστοργίᾳ τῇ ἀνυστάκτῳ, τῇ προσφορᾷ ἐν εὐθυμίᾳ, τῇ παρησΐᾳ ἐν διακρίσει.

Οἱ ἐκλεκτοὶ συνάδελφοί σου, κύκλῳ τῆς κοιμωμένης σου μορφῆς, γευόμενοι τὴν πικρὰν γεῦσιν τοῦ ἀποχωρισμοῦ ἀδελφοῦ τετιμημένου, μαρτυροῦν ἐν πολλῇ συγκινήσει καὶ συντριβῇ καρδίας τὴν φιλοπονίαν σου, τὴν προθυμίαν τῆς συνεργασίας, τῆς φιλαλληλίας καὶ τῆς φιλαδελφίας, τῆς ἐνότητος καὶ τῆς διακριτικότητός σου, χαιρετῶντες τὸν Χαρίλαον πού ἠγάπησαν. Οἱ δέ μαθητές σου μαρτυροῦν περὶ τῆς ὑποστηρικτικότητος δι' ἧς περιέβαλλες ἅπαντας, δαπανώμενος ὑπὲρ ὅσων ἐζήτουν μαθεῖν ἀπὸ σοῦ ἢ εἶχον χρεῖαν ὑπὸ σοῦ στηριχθῆναι, καθὼς ὡς εὐρυμαθὴς προσέφερες ἀφειδῶς μέχρις καὶ συνδρομήν εἰς ἐπίπεδον τῶν νέων τεχνολογιῶν ἐφηρμοσμένων εἰς τὴν σύγχρονον ἔρευνα καὶ ἀκαδημαϊκὴν δραστηριότητα. Τοῦτό ἐστι τό χρυσοῦν μέτρον τοῦ γνησίου διδασκάλου.

Διά τί, οὖν, Χαρίλαε, τόσον πλήθος θρηνεῖ καί γεύεται πικρῶς τόν ἀποχαιρετισμόν σου; Διότι εἰς τήν σύντομον διάβασίν σου ἐκ τῆς γῆς, καίτοι ὑπῆρξες λίαν πεπαιδευμένος καί διακεκριμένος ἀνὴρ, ἐταύτισες ἑαυτόν μετὰ τῆς εὐγενεστέρας ἀπλότητος καί τοῦ ἀνυποκρίτου ἡθους. Τοιουτοτρόπως, ἀνεδείχθης τῷ ὄντι (συν)ἀδελφός καί φίλος, διό καί ἅπαντες σέ ἐκάλουν φιλικῶς «Χάρη». Ὅθεν, σοί πρέπει τό τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς τοὺς Ἑβραίους λεχθέν: «Ἡ φιλαδελφία μενέτω. Τῆς φιλοξενίας μή ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γάρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες Ἀγγέλους» (Ἑβρ 13:1-2).

Ἀδελφέ Χαρίλαε, ἐνδεδυμένος, πλέον, τόν χιτῶνα τῆς ἀφθαρσίας, οὐ πορεύῃ εἰς τό μή ὄν, ἀλλά μεταβαίνεις ἢ, μᾶλλον, εἰσοδεύεις, κατὰ τήν παραμονήν τῆς Ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ἀπό τοῦ τρόπου τοῦ ὑπάρχειν κατὰ φύσιν εἰς τόν τρόπον τοῦ ὑπάρχειν κατὰ χάριν (πρβλ. Ἰω 5:24).

Χαρίλαος, τοῦνομα. Ὅθεν, ὁ χαίρων καί τόν λαόν ποιῶν χαίρειν, ἀνακλῶν τήν ἔσω χαράν σου ἔξωθεν, γινόμενος ἡ τοῦ λαοῦ χαρά.

Χαρίλαος, τοῦπίκλην Πλατανάκης. Ὡς εὐσκιόφυλλος πλατανος ὑπῆρξες ἐν γῇ, προσφέρων ὑπό τῶν φύλλων σου τήν σκιάν τοῦ πνεύματος, τῆς οἰκουμενικότητος, τῆς ἀπεραντοσύνης, τῆς σοφίας, τοῦ κάλλους, τῆς γαλήνης, τῆς ὑπαρξιακῆς τελειότητος, τοῦ ἐπιστηριγμοῦ, τῆς ἡσυχίας.

Ὑπῆρξες ὁ σωκρατικός ἐλεγκτής, διά τοῦ ταπεινοῦ παραδείγματος τῆς φιλοπονίας σου, ὁ ἐγείρων ἡμᾶς ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς πνευματικῆς παραλύσεως καί τῆς ἀπαιδευσίας, ἀκριβέ μας φίλε καί Δάσκαλε.

Ὑπῆρξες ὁ λόγιος Κρῆς ὁ τιμήσας τήν γῆν τῶν πατέρων αὐτοῦ.

Νῦν, «δέν ψηφᾶς τό Θάνατον, καί φόβο δέ γνωρίζεις», ὡς λέγει ὁ ποιητής τοῦ Ἑρωτόκριτου (Βιτσέντζου Κορνάρου, Ἑρωτόκριτος, Β΄, 118, 1280).

Ὅτε ἡ ψυχή σου ἀπολύεται τῶν γήινων δεσμῶν καί πορεύεται πρὸς τόν πεφιλημένον κατὰ σάρκα πατέρα σου, Νικόλαον, ὃν ἐστερήθης ἐκ τῶν φοιτητικῶν σου χρόνων, πρὸς κοινήν μετ' αὐτοῦ θέαν τοῦ Ἀνεσπέρου Φωτός, καταλείπεις ὀπισθεν οὐχί κενόν θνησιγενές, ἀλλ' ἀτραπόν ἀναστάσιμον καί φωτεινήν.

Ἐν κατακλείδι, προπέμποντες τήν μακαρίαν ψυχήν σου εἰς τήν ἀγήρω ζωὴν καί τήν αἰωνίαν μακαριότητα, ἅπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ συνάξει, οἱ τε ἐγγύς σωματικῶς καί οἱ μακρὰν νοερῶς, ἐν εὐγνωμοσύνῃ κλίνομεν τό γόνυ τῆς καρδίας ἡμῶν ἔμπροσθέν σου, ἀδελφέ, φίλε, συνάδελφε, διδάσκαλε, συντοπῖτα, Χάρη τῶν πολλῶν, δι' ὅσα προσέφερες εἰς ἡμᾶς διά τῆς τετιμημένης, ἀκριβοῦς καί εἰλικρινοῦς φιλίας καί τῆς ἀκατεργάστου πηγαίας ἀναστροφῆς, ἄνευ ἀνταποδοτικῆς διαθέσεως ἢ πνεύματος ἰδιοτελείας καί δοσοληψίας, οὐ ζητῶν τά ἑαυτοῦ, ἀλλά μένων ἐν τῇ

ἀγάπη, ἥτις «οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δέ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει, [...] οὐδέποτε ἐκπίπτει» (Α΄ Κορ 13:6-8).

Ὅθεν, φίλε Χάρη, πρευμενῇ καὶ εἰρηνικόν τόν πλοῦν ἔχouis πρὸς τὴν γειτονίαν τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν σοφῶν. Γαῖαν ἔχouis ἐλαφρὰν τὴν Κρητικὴν, ἥτις μέλλει σε σκέπειν, καὶ ἡ μνήμη σου ἄληκτος καὶ ἀγήρως, ὡς ἡ Ἀλήθεια ἦν μετὰ πάθους διηκόνησας.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, φίλτατε ἀδελφέ Χάρη.

Καλὸν Κατευόδιον, Καλὴν Ἀνάστασιν καὶ Καλὴν Ἀντάμωσιν, λίαν ἡγαπημένε Χαρίλαε, δι' εὐχῶν τοῦ Πατριάρχου ἡμῶν, ἐν τῇ ἀδιαδόχῳ Βασιλείᾳ τοῦ ἀνεσπέρου Φωτός!!!